

V I Š I P R I V R E D N I S U D N R H R V A T S K E
 Drugostepena presuda od 11.XI.1959.

Vijeće: Zvone Rihtman, Gabro Badovinac, dr.Branko Jakaša

Linijski brod nije dužan nastaviti operacije ukrcaja preko roka utvrđenog za njegov boravak u luci, ako teret nije bio pravodobno dopremljen pod čekrk broda - U zaključnici o prijevozu imenovani linijski brod može biti zamijenjen drugim samo ako se radi o brodu istih ili sličnih karakteristika, koji vrši operacije u isto vrijeme, kada je imenovani brod bio dužan da ih vrši

Ugovoren je prijevoz brodom "Užice", očekivanim u Rijeci kao spremnim za ukrcaj oko 25.XII., za ugovorenu relaciju, po uvjetima Liner Terms i prema ostalim uvjetima teretnice. Nakon isplovljenja broda iz luke, preostao je dio ugovorenog tereta neukrcan. Naručilac (tužitelj) ga je prevezao u Trst i otpremio drugim brodom uz teže uvjete prijevoza, pa od tuženika (brodara) zahtijeva naknadu razlike. Prvostepeni je sud odbio tužbeni zahtjev, jer je našao, da s obzirom na ugovorene uvjete brod nije bio dužan čekati teret, koji nije bio na vrijeme postavljen pod čekrk; u vezi s time, po stanovištu prvostepenog suda, činjenica, što je u zaključnici označen broj, kojim će se prijevoz izvršiti, ne obvezuje ugovorne stranke u tom smislu, da se prijevoz ima izvršiti samo i isključivo imenovanim brodom, jer bi se to pri ugovoru Liner Terms protivilo pravu brodara, da svojim linijskim brodom otplovi i prije potpuno dovršenog ukrcaja, čim je istekao rok čekanja predviđen po njegovu plovidbenom redu. Drugostepeni sud je potvrdio prvostepenu presudu.

Iz obrazloženja:

Pravilno je utvrdio prvostepeni sud, da linijski brod nije dužan nastaviti operacije ukrcaja preko roka utvrđenog za njegov boravak u luci, ako teret nije bio pravodobno dopremljen pod čekrk broda. Stoga je sud, utvrdivši, da je krcatelj povrijedio svoju ugovornu obvezu, da teret na vrijeme dopremi pod broški čekrk, - pravilno i u skladu s ugovornim obvezama stranka odbio zahtjev za naknadu štete, nastale zbog činjenice, što je teret ostao neukrcan. Medjutim, kada prvostepeni sud tvrdi, da za odnose medju strankama nije relevantna činjenica, što je zaključnicom imenovan brod, kojim će se teret prevesti, onda je to njegovo stanovište prihvatljivo samo u slučaju, ako se radi o zamjeni imenovanog broda drugim brodom istih ili sličnih karakteristika, koji vrši operacije u isto vrijeme, kada je

imenovani brod bio dužan da ih vrši. Budući da su stranke ugovorile prijevoz brodom "Užice", spremnim za krcanje oko 25.XII., to bi brodar bio u smislu Liner Terms ovlašten, da taj brod supstituira drugim samo uz nepromijenjene ostale uvjete ugovora, dakle bez utjecaja na termin, kada je brod trebao biti prema ugovoru spreman za ukrcaj.

Z.R.

VIŠI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE
Drugostepena presuda od 18. II. 1960.

Vijeće: Zvone Rihtman, dr. Dimitar Machiedo, prof. dr. Vladislav Brajković

Brodar, koji je teret predao a da nije povukao teretnicu odnosno ispravu "bez zapreke", dužan je da na apsolutno pouzdani način dokaže, da je unatoč tome smio predati teret onako, kako ga je predao - U ocjeni takvog brodarka postupka potrebno je primijeniti maksimalnu strogost

Brodar je primio teretnicu i, mjesto nje, prije predaje tereta izdao ispravu "bez zapreke". Međutim kod stvarne predaje tereta nije tražio da osoba, koja je preuzela teret, dokaže to svoje pravo prezentiranjem isprave "bez zapreke". Prvostepeni je sud našao, da je tuženi brodar uspio dokazom, pa je tužbu protiv njega odbio. Drugostepeni je sud preinačio presudu i usvojio tužbeni zahtjev, kojim se ide za naknadom štete zbog nepredanog tereta.

Iz obrazloženja:

Ako je povodom pomorskog prijevoza izdana teretnica po naredbi, tada se kao osoba ovlaštena na prijem tereta može pojaviti samo imalac teretnice, do koga seže neprekinuti niz naložja. Brodar se stoga može osloboditi od odgovornosti za predaju tereta samo uz pružanje dokaza, da ga je predao takvom legitimiranom imaocu. Iz činjenica, da se u tužiteljevim rukama nalazi isprava "bez zapreke", koja u odnosu prema brodaru u svemu zamjenjuje teretnicu, mjesto koje je bila izdana, slijedi, da tuženi brodar nije izručio teret licu, koje se ima smatrati legitimiranim za prijem tereta, ako ga je predao drugome, a ne zakonitom imaocu "bez zapreke". On je stoga i dalje dužan da prema njemu ispuni obvezu iz teretnice. Tuženi brodar nije vodio računa o ovoj svojoj osnovnoj obvezi, što izlazi iz svjedočkog iskaza prvog oficira, da je teret predao licu, od kojega nije